

Bemærkninger til forslaget

Lukningen af Nakskov Skibsværft har bragt de 4 kommuner på Vestlolland, Nakskov, Højreby, Ravensborg og Rudbjerg, i en uholdbar situation. I forvejen havde de landets største arbejdsløshedsprocenter, og disse vil nu vokse yderligere. Problemet omfatter langtfra kun de fyrede værftsarbejdere, men også mange andre grupper, herunder kvinder og unge, hvor mange af sidstnævnte gruppe er henvist til bistandshjælp.

Samtidig er de 4 kommuners muligheder for at løse problemerne begrænsede, også fordi deres økonomiske situation er forværret.

Der er behov for en ekstraordinær indsats. Både arbejds- og industriministeren har da også taget skridt til en sådan, idet de har besøgt området og givet løfte om hjælp. Forhåbentlig er der hold i arbejdsministerens løfter om midler til omskoling, men industriministerens løfter er stort set tomme. Som det eneste har han tilbudt egnsudviklingsstøtte, og den mulighed har hele tiden stået åben for de 4 kommuner, uden at støtten har haft den store virkning.

Den private Lalandiafond vil forhåbentlig tage initiativ til at oprette arbejdspladser på Vestlolland, men eftersom den kun vil oprette arbejdspladser, der er rentable i almindelig forstand, kan man frygte, at resultatet vil være begrænset. Dertil kommer, at chancen for, at der bliver skabt arbejdspladser til kvinder og ufaglærte, desværre nok er meget lille.

Det foreslås derfor at forøge de 4 kommuners muligheder for at løse problemerne ved at give dem flere erhvervspolitiske midler at spille på og ved at tilføre dem penge hertil.

Ad 1 og 2

Kommunalfuldmagten sætter snævre grænser for, hvilke erhvervspolitiske initiativer kommuner kan tage. Det foreslås at udvide disse grænser væsentligt under reglerne for frikommuneforsøg og samtidig give de 4 vestlollandske kommuner frikommunestatus. Derved vil de få mulighed for at starte egne produktionsvirksomheder, jf. pkt. 2 a, støtte lokale virksomheder, der ønsker at udvide

produktion, eller iværksættere, der ønsker at starte en ny virksomhed, jf. pkt. 2 b, oprette iværksættercentre, handelshuse, teknologiinformationscentre, erhvervsforskningscentre etc., jf. pkt. 2 c, samt udnytte de muligheder med tilknytning til erhvervspolitik, som enkelte andre kommuner har fået i kraft af frikommuneloven.

Ud over det nævnte skal kommunerne have mulighed for selv at eksperimentere sig frem til former, der svarer til de lokale muligheder og behov. Det vil således være naturligt, hvis de kommunale produktionsvirksomheder får medarbejderstyre, og hvis kommunal kapital indskudt i private virksomheder administreres af disses medarbejdere.

Den foreslåede ordning vil, ud over at gøre det væsentlig lettere at løse Vestlollands aktuelle problemer, få stor betydning som forsøg. Der er et stort behov for generelt at opløde kommunalfuldmagten på erhvervsområdet, og lokale erfaringer hermed er nyttige at have, når mere permanente og måske mere detaljerede regler skal udformes. Men netop for forsøget er det vigtigt at udstikke vide rammer.

Ad 3

For at kommunerne skal få økonomisk mulighed for at benytte de midler, de får i hænde, oprettes en Vestlollands Erhvervsfond, hvori staten indskyder 50 mill. kr. Desuden forventes Storstrøms amtskommune at indskyde penge, ligesom ØK og Difko er moralsk forpligtet hertil. Andre fonde og virksomheder kan også tænkes at yde bidrag, herunder ATP og Lønmodtagernes Dyrstidsfond.

I alt skulle dette give mulighed for at bringe beløbet op omkring 100 mill. kr., svarende til det beløb (i svenske kroner), der blev anvendt i forbindelse med lukningen af Øresundsværftet i Landskrona.

Vestlollands Erhvervsfond ledes af en bestyrelse, sammensat af kapitalindskyderne, idet de 4 kommuner repræsenterer den af staten indskudte kapital. Kommunerne sikres flertal i bestyrelsen.